

Β' ΤΑΞΗ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κείμενο από το πρωτότυπο (στ.χοι 280 – 296)

ΚΡ. Πάσαι, πρὶν ἄργος κῆμ' μεστῆσαι λήγων, 280
μὲν ἄφευρεθῆς ἴνους τε καὶ γῶρων ἴμα.
Λήγεις γὰρ ὅκ' ἴνεκ' ἰδὸν δαίμονας λήγων
πρῖνοίαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πῦρι.
Πότερον ἰπεριμῖντες ἴς ἐργῶτην 285
ἰκρυπτον ἀτῖν, ἴστις ἰμφικτῖνονας
ναῶς πυρῶων ἴλθε κῖναθῖματα
καὶ γῖν ἰκεῖνων καὶ νῖμους διασκεδῖν
ἴ τοῖς κακοῖς τιμῖντας ἐῖσοῖς θεοῖς;
Ὀκ' ἴστιν' ἴλλο τὰτὰ καὶ πῖλαι πῖλεως 290
ἴνδρες μῖλις φῖροντες ἴροθοῖν ἴμοῖ
κρυφῖ, κῖρα σεῖοντες, ὀδ' ἴπ' ζυγῖ
λήφον δικαῖως ἐῖχον, ἴς στῖργειν ἴμέ.
ἴκ τῖνδε τοῖτους ἴξεπῖσταμαι καλῖς
παρηγμένους μισθοῖσιν ἐῖργῖσθαι τῖδε.
Ὀδῖν γῖρ ἴνθρῖποισιν ὀον ἴργυρος 295
κακῖν νῖμισι' ἴβλαστε.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τους στίχους 284-292 (Πότερον ... ἴμέ).

Μονάδες 30

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Πώς χαρακτηρίζετε τον Κρέοντα ως άνθρωπο και ως ηγέτη σύμφωνα με τα δεδομένα των στίχων 280-284 και 289-296;

Μονάδες 10

2. " ἴκ τῖνδε τοῖτους ἴξεπῖσταμαι καλῖς
παρηγμένους μισθοῖσιν ἐῖργῖσθαι τῖδε."

Να παρουσιάσετε τα συγκεκριμένα στοιχεία των παραπάνω στίχων που δείχνουν ότι ο Κρέων καταλήγει σε εσφαλμένο συμπέρασμα.

Μονάδες 10

3. Ποιους λόγους επικαλείται ο Κρέων στο παρακάτω μεταφρασμένο κείμενο, για να δικαιολογήσει την απόφασή του να αφήσει άταφο τον Πολυνείκη; Αφού τους εντοπίσετε, να τους συγκρίνετε με εκείνους που ο Κρέων προβάλλει στους στίχους 282-288 του πρωτότυπου κειμένου.

Κείμενο από μετάφραση (στίχοι 198-208)

Τον αδελφό του πάλι, τον Πολυνείκη εννοώ,
που χώρα πατρική και ντόπιους θεούς
εξόριστος γυρνώντας θέλησε πέρα για πέρα
να πυρπολήσει, δικό του αίμα
θέλησε να πει, δικούς του στη σκλαβιά να σύρει,
αυτόν, λέω, στην πόλη τούτη βγήκε προσταγή
κανείς να μη νεκροστολίσει, να μη θρηνήσει κανείς,
να τον αφήσουν άθαφτο, κορμί ρημάδι,
τα σκυλιά να τον ξεσκίσουν και τα όρνια.
Αυτή 'ναι η θέλησή μου· ποτέ δε θα τιμήσω
εγώ περισσότερο τους άδικους από τους δίκαιους.

Μονάδες 10

4. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τα γράμματα των παρακάτω προτάσεων. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό ή Λάθος** δίπλα στο κάθε γράμμα.

α. Στις **στιχομυθίες** οι υποκριτές διαλέγονται στίχο με στίχο.

β. Ο Θέσπης θεωρείται **ευρητής του τραγικού τρόπου**.

γ. Το **σατυρικό δράμα** είχε σκοπό μόνο να προκαλέσει το γέλιο και όχι να διδάξει.

δ. Η λαμπρότερη εορτή του Διονύσου ήταν τα **κατ' αγρούς Διονύσια**.

ε. Η **έξοδος** και τα **επεισόδια** συγκαταλέγονται στα **κατά ποιόν** μέρη της τραγωδίας.

στ. **Κερκίδες** ονομάζονταν τα τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κλίμακες.

ζ. Το **κυρίως θέατρο ή κοίλον** ήταν το μέρος που προοριζόταν για το χορό.

η. Ο Σοφοκλής παριστάνει τους ήρωές του **όπως πρέπει να είναι**.

θ. **Πάροδος** είναι το άσμα που τραγουδούσε ο χορός, καθώς αποχωρούσε από την ορχήστρα.

ι. Ο Σοφοκλής εισήγαγε τον **τρίτο υποκριτή**.

Μονάδες 10

5. Για το καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά να βρείτε από το πρωτότυπο κείμενο μία λέξη ετυμολογικά συγγενή και να τη γράψετε στο τετράδιό σας:

οφθαλμός, μετάνοια, στοργή, επιστήμη, παραγωγή, πυροτέχνημα, γερουσία, αποτίμηση, κακοδαιμονία, γεωργός.

Μονάδες 10

6. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται:

□ργ□ς: Δοτική ενικού

το□τους:

Αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους

γ□ρων:

Δοτική πληθυντικού

□μο□:

Δοτική πληθυντικού

δικα□ως:

Ο υπερθετικός βαθμός του επιρρήματος

λ□γων:

Απαρέμφατο Αορίστου β' ενεργητικής φωνής

□στιν:

Πρώτο πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής Ενεστώτα

□περτιμ□ντες

:

Τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής Παρατατικού ενεργητικής φωνής

□κρυπτον:

Δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής Ενεστώτα μέσης φωνής

ε□χον:

Τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής Αορίστου β' ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 10

7. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις λέξεις της **Στήλης Α'** και δίπλα σε καθεμιά το σωστό συντακτικό χαρακτηρισμό από τη **Στήλη Β'**. (Δύο χαρακτηρισμοί της Στήλης Β' περισσεύουν).

Στήλη Α'	Στήλη Β'
γ□ρων □νεκτι□ πυρ□σων τιμ□ντας	παρ□θεση κατηγορο□μενο σ□στοιχο αντικε□μενο αιτιολογικ□ μετοχ□

δικαίως	κατηγορηματικὴ μετοχὴ τελικὴ μετοχὴ επιρρηματικῆς προσδιορισμῆς του τρῆπου
---------	---

Μονάδες 10

ΡΟΜΒΟΣ